

УДК 623. 438. 011

М.М. Середенко, Г.В. Єфімов

Академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, Львів

ПРОБЛЕМИ ЗБАЛАНСОВАНOSTI ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОЗБРОЄННЯ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

У статті проаналізованій стан розвитку озброєння і військової техніки у збройних силах провідних країн світу та України, розглянуті проблеми збалансованості та перспективи розвитку системи озброєння Сухопутних військ ЗС України, сучасні підходи до вирішення проблем подолання відставання ЗС України від армій найбільш розвинутих держав світу в розвитку засобів збройної боротьби.

Ключові слова: *Збройні Сили України, озброєння та військова техніка, Сухопутні війська, збалансованість системи озброєння.*

Постановка проблеми

З огляду на актуальність питань щодо забезпечення національної безпеки держави, підтримання відповідного рівня боєздатності Сухопутних військ (СВ) Збройних Сил (ЗС) України Державною комплексною програмою реформування та розвитку ЗС України на період до 2017 року, Стратегічним оборонним бюлетенем України визначено, що головні зусилля потрібно спрямувати на планове оснащення військ (сил) новими і модернізованими зразками ОВТ, на відновлення справності та підтримання технічної придатності існуючих зразків, на розвиток системи технічного забезпечення та індивідуальної підготовки військовослужбовців щодо підвищення рівня їх теоретичних знань, удосконалення практичних навичок, умінь та професійної майстерності. [1]

Після розпаду СРСР ЗС України успадкували велику кількість зразків ОВТ радянського виробництва, яка і в теперішній час знаходиться на озброєнні військових частин та підрозділів СВ. Більшість наявного ОВТ виробництва 1980–1990 років, є морально та фізично застарілим, третина якого потребує відновлення [2]. Стан існуючого ОВТ СВ характеризується як критичний. За своїми тактико-технічними та бойовими характеристиками ОВТ СВ значно поступається світовим аналогам.

Основними проблемами оснащення Сухопутних військ ОВТ залишаються: низька ефективність заходів державної військово-технічної політики, значне відставання темпів оснащення військ (сил) новими (модернізованими) зразками від процесу їх морального і фізичного старіння, обмежені можливості вітчизняних підприємств промисловості щодо задоволення потреб ЗС України у сучасному озброєнні, що стало наслідком значного скорочення його замовлень протягом останніх років.

Найбільш проблемним у СВ є стан ОВТ механізованих і танкових підрозділів, авіаційної техніки, автомобільних базових шасі, озброєння ППО, засобів зв'язку, РЕБ, розвідки, технічного забезпечення та обслуговування. Кількість озброєння, що потребує заміни, модернізації та проведення ремонту, неухильно збільшується, а його стан наближається до незадовільного.

У зв'язку з цим розробка нових зразків ОВТ вітчизняного виробництва, модернізація існуючих комплексів і систем, зразків бронетанкового озброєння і бронетанкової техніки, а також випробування, серійне виробництво та оснащення ними військових частин та підрозділів Сухопутних військ є актуальною проблемою ЗС України і пріоритетним загальнодержавним завданням.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Останніми роками у ЗС України проводиться серйозна робота стосовно розвитку та розробки цільових оборонних програм розвитку ОВТ.

Їх розробка і супроводження реалізації є складним процесом, на який впливає велика кількість факторів різного характеру: від об'єктивних причин фізичного старіння ОВТ, непередбачуваності технологічних стрибків і фундаментальних досягнень сучасної науки, результати яких можна використовувати для створення нових зразків озброєнь, до факторів, що визначають цінову політику підприємств оборонно-промислового комплексу (ОПК) України та іноземних підприємств, котрі залучаються до розроблення складових частин зразків тощо. Крім названих, значним обмежувальним чинником при формуванні програм є економічні можливості держави з фінансування потреб оборони, зокрема й щодо розвитку ОВТ.

Аналіз останніх досліджень свідчить, що країни НАТО, враховуючи економічні і політичні умови у світі, інтенсивно ведуть розробку, модернізацію та оснащення ЗС зразками ОВТ нового покоління, які є основою їхнього бойового потенціалу. Конструктивні рішення на зразках нового покоління реалізовані на основі передових технічних досягнень в галузі мікроелектроніки, роботизації, засобів зв'язку та інформаційних технологій. Основні напрями у закупівлі й оснащенні ЗС ОВТ у цих країнах спрямовані на посилення стратегічного компонента та збільшення загально-військових потужностей з акцентом на ударні та розвідувальні комплекси, розвиток мобільності та взаємосумісності ОВТ, націленої на забезпечення взаємодії з партнерами по військовій коаліції.

Окрім основних виробників бронетанкового озброєння та техніки, у країнах НАТО активно ведуть розробку сучасних зразків ОВТ такі країни, як Росія, Індія, Ізраїль, Китай, Японія, Бразилія. Вони розробляють машини власного виробництва, взявши за основу зразки техніки, яка є на озброєнні їх армій. На пострадянському просторі серед країн СНД основним виробником БТОТ є Російська Федерація, яка активно розробляє та оснащує сухопутні війська новини зразками танків (БМП-3, БТР-90) і одночасно проводить модернізацію цілої низки зразків попередніх випусків [5].

Метою статті є обґрунтування проблем збалансованості та перспектив розвитку системи озброєння СВ ЗС України.

Основна частина

Сухопутні війська – це основа ЗС України, носії їх бойової могутності. За своїм призначенням і обсягом виконання покладених на них завдань. СВ відводиться вирішальна роль у запобіганні та відбитті можливої агресії проти нашої держави, виконанні завдань ЗС України. [3]. СВ є найбільш чисельним видом ЗС України (як за кількістю особового складу, так і за кількістю ОВТ).

У СВ набуває великого значення якість функціонування системи підтримання прийняття управлінських рішень під час пошуку оптимального співвідношення завдань і заходів програм розвитку ОВТ. Формалізованою базою цієї системи повинен бути відповідний науково-методичний апарат (НМА), який давав би змогу обробляти як наявні кількісні показники процесу розвитку озброєння, так і результати експертних оцінок та прогнозів зміни якісних показників.

Для зміцнення бойового потенціалу ЗС України заплановано провести модернізацію ОВТ, закупівлю їх новітніх зразків. Пріоритет буде віддано виробам вітчизняної військової промисловості, якість яких відповідає сучасним світовим стандартам.

Головним напрямом при цьому є: створення АСУ, посилення Повітряних Сил (в т.ч. авіації Сухопутних військ), нарощування мобільності Сухопутних сил.

Термін «збалансованість» в загальному вигляді визначає кількісно-якісне висловлювання відношення між сторонами будь-якого явища (процесу), урівноважуючи одне одного. Відповідно до СВ під кількісним показником збалансованості розуміється раціональне співвідношення в загальновійськових формуваннях організаційних структур, які виконують бойові завдання та здійснюють заходи всебічного забезпечення і управління.

У зв'язку з реформуванням ЗС України в даний час та на найближчу перспективу у СВ необхідно зберегти у необхідній кількості структури всебічного забезпечення щодо бойових частин, тому що будь-яка організаційна структура підрозділів забезпечення в рамках свого виду забезпечення призначена для вирішення двох основних задач:

перша – підвищення ефективності ведення бойових дій загальновійськових формувань та реалізація їх бойового потенціалу;

друга – зниження результативності впливу (натиску) противника.

Більше того, ряд видів бойового забезпечення, таких як РЕБ (завдання ураження радіоелектронним об'єктам, а в перспективі і його інформаційним об'єктам), розвідка (ведення розвідувально-ударних дій), інженерного забезпечення (застосування мінно-вибухових загороджень, руйнування об'єктів), радіаційний, хімічний, біологічний захист (вогнетні засоби), роблять значний внесок у завдання ураження (розгрому) противника.

Одночасно всебічне максимальне насичення частин і підрозділів СВ силами та засобами забезпечення сприяє збільшенню їх можливостей щодо автономності ведення бойових дій, але в той же час веде до знищення їх мобільності, скритності та підвищення уразливості з'єднань і частин через зі збільшення питомої ваги структурного забезпечення в їх бойовому складі.

Що стосується якісних показників збалансованості, то вони перш за все залежать від характеристик зразків озброєння і військової техніки (ОВТ), які входять (складають основу) в систему озброєння СВ.

Аналіз існуючої системи озброєння СВ, проведений на основі результатів проведених за останні роки дослідницьких, експериментальних КШН, тактичних навчань підрозділів СВ (в тому числі з бойовою стрільбою), десантування особового складу та техніки, дозволяють сформувати наступні характерні для неї недоліки: розбалансованість; низький ступінь уніфікації зразків ОВТ різного функціонального призначення; відсутність цілісної системи інформаційного забезпечення військ, в тому числі слабкі можливості підсистем розвитку та

зв'язку; низький ступінь автоматизації процесів управління військами та зброєю; недостатній рівень захищеності як окремих зразків, так і загально-військових формувань СВ в цілому.

В загальному всі ці недоліки негативно впливають на ефективність бойового застосування з'єднань та частин СВ, що особливо видно в порівнянні з тенденціями розвитку ОВТ в ЗС України та в арміях найбільш розвинутих держав світу. Так в армії США основним напрямом удосконалення систем озброєння СВ є формування з'єднань нового типу на основі цілісної системи ОВТ, яка створюється в процесі реалізації комплексної програми «Бойові системи майбутнього». При цьому передбачається проведення заходів як з корегування існуючих програм розробки (модернізації) ОВТ, так і з розробки перспективних зразків ОВТ СВ. Основними компонентами програми «Бойові системи майбутнього» є: наземні бойові броньовані машини; багатоцільові дистанційно керовані машини; високоточні засоби ураження та боеприпаси; пілотовані та безпілотні літальні апарати; перспективні засоби озброєння та спорядження військовослужбовців всіх родів військ.

Технічними вимогами до перспективних зразків ОВТ СВ армії США, і в першу чергу до наземних бойових броньованих машин, передбачається можливість використання в їх конструкціях блочної (модульної) компоновки і відкритого розміщення компонентів, агрегатів та вузлів, а також єдиної гусеничної та колісної бази. Ситуація з розвитком системи озброєння СВ ЗС України значно відрізняється від розглянутої вище. Особливу стурбованість викликає той факт, що на фоні розбалансованості існуючої системи при розробці перспективного озброєння та техніки практично відсутній системний підхід.

З метою усунення визначених недоліків підвищення бойової могутності СВ в найближчі роки, на наш погляд, повинно здійснюватися не стільки за рахунок кількісного нарощування засобів збройної боротьби, а більше за рахунок збалансованого розвитку всієї системи озброєння.

При цьому необхідний рівень збалансованості якісного та кількісного складу система озброєння СВ в майбутньому (на період до 2025 року) може досягнути за рахунок раціонального розвитку окремих інтегрованих систем ОВТ, під якими слід розуміти сукупність зразків ОВТ, що об'єднані за функціональною ознакою, та мають, як правило, свої елементи в різних формуваннях СВ від відділення (окремого військовослужбовця, підрозділу) до військової частини.

В цілому розвиток системи озброєння СВ повинен йти шляхом оснащення пріоритетними засобами збройної боротьби та підтримки в боеготовому складі тих існуючих систем озброєння, які в кінцевому рахунку дозволять придати

формуванням СВ зразок автоматизованої розвідувально-вогневої системи, яка є сукупністю частин і підрозділів, оснащених сучасними комплексами озброєння, які об'єднані між собою єдиним управлінням та дозволяють в реальному масштабі часу забезпечити високу надійність виконання завдань із розгрому противника.

Враховуючи це, комплексний підхід розвитку системи озброєння СВ повинен здійснюватися на основі наступних основних принципів:

- відповідність системи озброєння завданням СВ;
- скорочення типажу та номенклатури однотипних зразків ОВТ;

- інтеграція засобів управління військами та озброєнням в єдину АСУ;

- незалежність від закордонних держав у розробці та виробництві ОВТ;

- збалансованість потенційних можливостей засобів ураження та засобів забезпечення військових формувань тактичної ланки;

- інформаційна та технічна сукупність окремих зразків у системі озброєння СВ;

- підвищення захищеності ОВТ, живучості бойових і забезпечувальних машин при застосуванні по них різних засобів ураження;

- надійність ОВТ на рівні сучасних вимог;

- забезпечення можливостей автономного застосування загальновійськових підрозділів.

Сучасні умови ведення бойових дій і вимоги, які постають перед військами, впливають на логіку розвитку сучасних засобів ураження та форми і способи їх бойового застосування. Практика ведення локальних війн і збройних конфліктів, особливо участь військових частин і підрозділів СВ в АТО та бойових діях на сході України, підсумки їх застосування (як позитивні, так і негативні), набутий досвід застосування бойової техніки підтверджують, що в наш час у СВ необхідно більш уваги приділяти їх оснащенню новими зразками ОВТ, модернізувати танки, БМП, БТР, САУ, які є сьогодні на озброєнні військових частин (підрозділів) за рахунок вітчизняних заводів-виробників. Набута практика переконливо довела, що необхідно створювати не окремі зразки зброї, а бойові комплекси, які об'єднують засоби розвідки та ураження на базі автоматизованих систем управління. Це все разом з існуючими проблемними питаннями серйозно ускладнює планування та організацію розробки перспективних систем озброєння та військової техніки. Отже, зміна порядку розробки ОВТ назріла. Більш того, вона стає неминучою, якщо ми намагаємося оснастити Сухопутні війська сучасними видами ОВТ. Підготовка до застосування СВ Збройних Сил у своєму ресурсному забезпеченні у 2014 році була збалансована з наявними ресурсними можливостями країни та спрямована на забезпечення готовності військ (сил) до виконання завдань за призначенням.

Сучасний стан системи планування розвитку ОБТ у СВ ЗС України характеризується [4]:

1) наявністю невеликої кількості розрізних методик, адаптованих до умов України, які дають можливість формувати лише окремі завдання у процесі формування ОБТ;

2) переважанням експертних процедур під час прийняття рішень про початок розробки зразків ОБТ або їх закупівлі (модернізації) для потреб ЗС України;

3) морально застарілою та неузгодженою інформаційно-аналітичною системою підтримання планування розвитку ОБТ;

4) низьким рівнем фінансування розвитку ОБТ, що унеможливує комплексне та повноцінне дотримання принципів програмно-цільового планування.

Досвід участі СВ у проведенні антитерористичної операції (АТО) і застосуванні військової техніки свідчить про те, що стабілізація обстановки потребує значних зусиль і часу.

Враховуючи такі обставини, необхідно зробити відповідні висновки, що основу організаційних структур перспективних військових частин, бригад повинні складати первинні модулі – батальйони двох видів (важкий і легкий), доцільно розробляти та створювати три сімейства бойових та машин забезпечення для Сухопутних військ: два – гусеничних і одне – на колісній базі з чітким розподілом їм бойових завдань, які вони повинні виконувати в залежності від характеру ведення бойових дій.

Перше сімейство гусеничних машин – з рівнем захисту основного танка, призначеного для ведення вогню при безпосередньому зіткненні з противником, а також для прориву оборони, відбиття ударів бронетанкових формувань. До цього сімейства відносяться танки, бойові машини підтримки танків, основні зразки артилерійських систем, БМП.

Друге сімейство гусеничних машин – з рівнем захисту БМП – буде застосовуватися для ведення бойових дій на всіх стратегічних напрямках, з можливістю здійснювати рейди в тил противника у складі маневрених груп і повітряних десантів. Машини цього сімейства передбачається застосовувати для бойового управління, бойового, тилового та технічного забезпечення. Вони повинні мати високу рухливість, спроможність подолання водних перешкод, пристосування до змін природного середовища та бойових ситуацій. Машини цього сімейства, в основному, направляють на озброєння загальновійськових підрозділів СВ.

Сімейство машин на колісній базі з рівнем захисту БМП повинно забезпечувати переміщення частин та підрозділів своїм рухом по шляхах загального користування та мати високу оперативну та тактичну рухомість, надійність, можливість бойового застосування в різних кліматичних

умовах. Рівень захисту та сфера застосування сімейств гусеничних і колісних машин з рівнем захисту БМП, оснащення підрозділів цими комплектами озброєння повинні дозволити на практиці реалізувати такі основні принципи, як рівнозахищеність, рівнорухомість, взаємодоповненість за умов широкої уніфікації, оскільки бойові машини та машини забезпечення будуть мати однакові можливості щодо рухомості (запасу ходу, швидкості руху, спроможності подолання різних перешкод).

Для досягнення та безумовного виконання умов, що висуюються до бойових та машин забезпечення СВ, які будуть зараховані до того чи іншого сімейства з метою забезпечення збалансованого розвитку системи озброєння загальновійськових формувань СВ, на першому етапі необхідно розробити необхідні зразки типових шасі. А на другому етапі, з врахуванням рівня характеристик типових шасі, визначити технічні якості бойових та технічних модулів.

Критерій розробки будь-якої бойової техніки ґрунтується на ролі військ та бронетехніки при їх участі в збройному конфлікті на можливостях науки, конструкторів і військової промисловості в цілому, але головним критерієм є досвід, отриманий СВ в ході застосування ОБТ у бойових діях. Саме цей досвід і спрямовує розвиток у ЗС України броневих автомобілів, появу яких ще 10-15 років тому неможливо було уявити. Передісторія розвитку цього озброєння ґрунтується на змінах, що відбулися у бойовому застосуванні військ.

В ході врегулювання збройного конфлікту виникла необхідність озброювати війська іншою технікою, призначеною для вирішення окремих завдань. Військам в цей період протистоять не регулярні військові частини, озброєні важким ОБТ, а іррегулярні формування або просто банд формування, терористичні групи, що озброєні, в основному, легкою і важкою стрілецькою зброєю, які застосовують фугаси, РПГ, діють із засад. Тому роль автомобілів типу MRAP стає все більш важливою. Одночасно проводиться розробка і аналіз встановлення нових систем озброєння вітчизняного виробництва від кулеметів до протитанкових комплексів. Ведуться роботи щодо підвищення захисту корпусів танків, БМП, БТР, броневих автомобілів. В цьому напрямі ведуться роботи за різними варіантами від прихованого бронювання до монокорпусної конструкції. Особлива увага приділяється захисту від снарядів, СПГ, РПГ, протитанкових гранат та мін.

Для підвищення ефективності застосування системи озброєння СВ в цілому необхідно, перш за все, якісно збільшити можливості розвідки, що в свою чергу дозволить значно підняти рівень розвідувально-інформаційного забезпечення бойових дій. В його основу повинен бути закладений підхід, який передбачає створення самостійних багаторівневих

баз даних колективного використання з сітковим доступом до них (на основі встановленого допуску), що дозволить отримувати та реалізовувати необхідну розвідувальну інформацію. Особливу увагу при цьому слід надавати питанням забезпечення механізованих (танкових) бригад комплектами безпілотних літальних апаратів (БЛА). Їх призначення – підвищення рівня ситуаційного розуміння оцінки бойової обстановки командирами військових частин СВ при плануванні та веденні бойових дій. Крім того, БЛА доцільно використовувати для забезпечення зв'язку та управління військами, а в перспективі – для вогневого ураження наземних, повітряних цілей (об'єктів) противника та вирішення наступних основних завдань: розвідувальних, вогневих, спеціальних, транспортних. Комплекти наземних рухомих зразків ОВТ розвідувальних підрозділів СВ повинні забезпечуватися, як правило, на базі колісних і гусеничних машин легкої категорії.

Основні напрями розвитку системи управління військових частин (підрозділів) СВ є: підвищення розвідувальної та перешкодозахищеності ліній радіозв'язку шляхом використання для передачі даних широкоформатних цифрових сигналів; удосконалення системи ПУ; запровадження в систему управління високоефективних цифрових засобів зв'язку, уніфікація та стандартизація комплексів засобів автоматизації, які входять в склад АСУ тактичної ланки; інформаційна, технічна та програмна сумісність тактичного, оперативного та стратегічного рівня між собою та з АСУ інших видів (родів) військ, інших військових формувань; покращення ергономічних показників комплексів засобів автоматизації [5].

Застосування АСУ загальновійськовими формуваннями дозволить мати інформаційну картину поля бою в реальному масштабі часу та вирішувати завдання щодо скорочення часу для прийняття рішення (в т.ч. за рахунок застосування ЕВМ), забезпечення розумного поєднання режимів управління загальновійськовими формуваннями, підняти ефективність їх дій в бою шляхом оптимізації процесів управління, в т.ч. за рахунок обрання найбільш раціональних маршрутів переміщення, варіантів побудови бойового порядку, способів захисту маневрування, швидкого зосередження вогню на головних напрямках (цілях) та безпосереднє управління вогнем всіх бойових машин підрозділів (на рівні взвод, рота) з місця управління командира підрозділу.

Важливою проблемою в сучасному бою є навігаційне забезпечення бойових дій. Необхідно продовжувати розвиток автономних засобів навігаційного забезпечення в напрямі підвищення точності визначення поточних координат. Більш доцільно також буде розробити комплекси локальних навігаційних систем, які можуть бути

розгорнуті в тактичній та оперативній ланці управління з встановленням її елементів на окремих зразках ОВТ.

Високі можливості сучасних засобів інформаційного забезпечення бойових дій із якості надання інформаційних послуг (оперативності, достовірності) різко підвищують можливості існуючих та перспективних засобів ураження без їх кількісного збільшення, в зв'язку з чим складаються передумови для скорочення бойових засобів у складі загальновійськових формувань [6].

У зв'язку з цим досягнення збалансованості системи озброєння СВ неможливе без подальшого розвитку засобів ураження. В перспективі слід очікувати на полі бою засоби ураження, принцип яких заснований на нових фізичних явищах та принципах спеціальної дії, що значно змінить характер загальновійськового бою.

Важливим аспектом роботи, яка спрямована на досягнення збалансованості системи озброєння СВ, є також вибір методики оцінки та вироблення найбільш ефективних пропозицій з розвитку як окремих зразків ОВТ, так і всієї системи озброєння в цілому. При цьому, всі пропозиції необхідно готувати під вирішення конкретних завдань з врахуванням основного критерію «ефективність – ціна».

Висновки

Таким чином, в СВ ЗС України існує тенденція подолання відставання від армій найбільш розвинутих держав світу в розвитку засобів збройної боротьби. Але для того, щоб ця тенденція була реалізована безпосередньо в конкретні зразки ОВТ, необхідно багато часу. Тому для скорішого вирішення цих проблем необхідно розробляти не просто окремі, навіть дуже ефективні зразки ОВТ, а створювати готові функціональні системи (цілі сімейства різних за класом зразків ОВТ), які нарівні з засобами ураження будуть мати відповідні засоби бойового забезпечення з розвідки, зв'язку, АСУ, маскування, РСБ та ІЗ, комплексного захисту та ін. Такий підхід надасть можливість більш повно використовувати закладені в кожному зразку озброєння потенційні можливості протидії противнику.

Для усунення розбалансованості існуючої системи озброєння СВ ЗС України необхідно провести комплекс випробувань з формування перспективного обліку системи озброєння СВ та уточнення комплектів ОВТ [6].

З метою збалансованого розвитку системи озброєння СВ на період до 2017 року основні зусилля необхідно зосередити на розробці концепції та програми створення перспективних систем озброєння наступного покоління, а також на формуванні їх науково-технічного обґрунтування для реабілітації їх у конкретні розробки в майбутньому.

Список літератури

1. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 8 червня 2012 року «Про нову редакцію Стратегії національної безпеки України». Указ Президента України від 8 червня 2012 року № 389 / 2012. К. Видання «Офіційний вісник України». – 2012. № 45. – ст. 1749.

2. Про рішення РНБО України від 29 грудня 2012 року «Про стратегічний оборонний бюлетень України». Указ Президента України від 29 грудня 2012 року № 771 / 2012. К. Видання «Офіційний вісник України». – 2012. № 45. – ст. 1748.

3. Рішення РНБО України від 8 червня 2012 року «Про нову редакцію Военної доктрини України». Указ Президента України від 8 червня 2012 року № 390 / 2012. К. Видання «Офіційний вісник України». – 2012. № 45. – ст. 1750.

4. І. Одноролов, І. Чепков, І. Борохвостов. «Погляди на загальну структуру науково-методичного апарату формування програм розвитку ОВТ на сучасному етапі». К. Видання «Наука і оборона». 2013 р. № 4. – с. 46-50.

5. Б. Демідов, Ю. Кучеренко, О. Величко «Принципи формування обрису ЕАСУ ЗС України». К. Видання «Наука і оборона» 2013 р. №2. – с. 47-52.

6. Аналіз тенденцій розвитку сучасних форм та способів застосування СВ, які впливають на розвиток ОВТ СВ НДР. «Перспектива – СВ/А». Л. Видання НЦСВ. 2013. – с. 296 – 321.

Рецензент: д.т.н., с.н.с. Зубков А.В. Академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, Львів

Проблемы сбалансированности и перспективы развития системы вооружения Сухопутных войск Вооруженных Сил Украины

Н.М. Середенко, Г.В. Ефимов

В статье проанализировано состояние развития вооружения и военной техники в вооруженных силах передовых стран мира и Украины, рассмотрены проблемы сбалансированности и перспективы развития системы вооружения Сухопутных войск ВС Украины, современные подходы к решению проблем преодоления отставания ВС Украины от армий наиболее развитых государств мира в развитии средств вооруженной борьбы.

Ключевые слова: Вооруженные Силы Украины, вооружение и военная техника, Сухопутные войска, сбалансированность, системы вооружения.

Problems of balancing and perspectives of armament system development of the Army of the Ukrainian Armed forces

M. Seredenko, G. Efimov

Problems of balancing and perspectives of armament system development of the Army of the Ukrainian Armed forces

The article analyses the state of development of armament and military equipment in the armed forces of the leading countries and Ukraine, scrutinizes problems of balancing and perspectives of armament system development of the Army of the Ukrainian Armed Forces, contemporary approaches of problems solving of overcoming the lagging of the Ukrainian Armed Forces from the armies of the most developed world countries in development of means of armed combat

Key words: *The Ukrainian Armed Forces, armament and military equipment, the Army, balancing, systems of armament.*